

7. Про затвердження Порядку стажування державних службовців : Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 3 березня 2016 року № 48 [Electronic resource]. – Access mode : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0439-16>.
8. Адміністративне право України. Академічний курс : [підручник] : в 2 т. – К. : Юридична думка, 2004. – Т. 1 : Загальна частина / ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – 2004. – 584 с.
9. Пригара Л.І. Юридична техніка актів правозастосування : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / Л.І. Пригара. – К., 2008. – 200 с.
10. Гусаров С.М. Правозастосовна діяльність в Україні : [монографія] / С.М. Гусаров. – Х. : Золота миля, 2015. – 416 с.
11. Кельман М.С. Загальна теорія права (з схемами, кросвордами, тестами) : [підручник] / М.С. Кельман, О.Г. Мурашин. – К. : Кондор, 2002. – 353 с.
12. Про державну службу : Закон України // Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 4. – Ст. 43.

Information about the author

Oleksii Drozd – Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor Senior Lecturer at Department of Administrative Activity National Academy of Internal Affairs of Ukraine.

УДК 343.13

УМОВИ СПРАВЕДЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

Сергій ЗЕЛЕНСЬКИЙ (Кропивницький)

Стаття присвячена дослідженню справедливості в кримінальному правосудді. Необхідність такого дослідження обґрунтовується дією однієї з основоположних засад кримінального провадження та права людини на справедливий суд. У зв'язку із занепадом гуманістичних ідей, поглядів в суспільстві і праві, з'являється скептичне ставлення і до можливого досягнення справедливості в кримінальному провадженні. Однак, гносеологічна природа кримінального процесуального права дозволяє засаді справедливості і сьогодні проявляти свої неабиякі властивості в забезпеченні прав людини, встановленні рівного і неупередженого ставлення до людей.

Рівність перед законом і судом в кримінальному правосудді при наявності достовірних доказів, отриманих в передбаченому законом порядку, сприяє справедливому і законному вирішенню кримінальної справи по суті.

Концепт справедливості в кримінальному процесі означає впорядкованість, законність, сприяє зміцненню правових основ держави.

Ключові слова: *справедливість, засада, кримінальне провадження, права людини, закон, правосуддя*

Стаття посвячена исследованию справедливости в уголовном правосудии. Необходимость такого исследования обосновывается действием одной из основополагающих принципов уголовного судопроизводства и права человека на справедливый суд. В связи с упадком гуманистических идей, взглядов в обществе и праве, появляется скептическое отношение и к возможному достижению справедливости в уголовном производстве. Однако, гносеологическая природа уголовного процессуального права позволяет на основе справедливости и сегодня проявлять свои незаурядные свойства в обеспечении прав человека, установлении равного и непредвзятого отношения к людям.

Равенство перед законом и судом в уголовном правосудии при наличии достоверных доказательств, полученных в предусмотренном законом порядке, способствует справедливому и законному решению уголовного дела по существу. Концепт справедливости в уголовном процессе означает упорядоченность, законность, способствует укреплению правовых основ государства.

Ключевые слова: *справедливость, принцип, уголовное производство, права человека, закон, правосудие*

The article investigates fairness in the criminal justice system. The need for such research is justified by the action of one of the fundamental principles of criminal proceedings and the right to a fair trial. In connection with the decline of humanistic ideas, attitudes in society and the law, and there is skepticism about the possible achievement of justice in criminal proceedings. However, the epistemological nature of criminal procedural law allows equitable basis and now shows its outstanding properties to ensure human rights, establishing equal and impartial treatment to people.

Equality before the law and justice in the criminal justice system in the presence of credible evidence obtained in the manner prescribed by law, promotes fair and lawful resolution of the criminal case on the merits.

The concept of fairness in the criminal process means orderliness, legality, strengthens the legal framework of the state. The idea of human rights represents humanistic trend in criminal procedural law, as honor and dignity in Ukraine are among the highest social values. Justice maintains a balance in society, contributes to the establishment of subordination between people. In the criminal justice principle of justice is the preservation of legal values while defining element of conflict with the dominant clash of values. The judiciary is the guarantor of the rights and legitimate interests. The basic idea of fairness in the criminal justice system is concerned. Legal assessment of human behavior, and the rules for the most of critical assessment, on which the assessment is based, are considered. The validity of the criminal justice is assessed by analyzing the circumstances and conditions in each particular case.

Key words: *justice, principle, criminal procedure, human rights, law, justice*

Постановка проблеми. Застосування норм права у кримінальному провадженні здійснюється публічно, тобто державними органами і посадовими особами. Самі громадяни

або їх об'єднання не можуть бути суб'єктами застосування норм права. Стосовно судочинства вимога публічності виступає однією з базових ідей справедливого правосуддя. Пошуку шляхів створення ефективного і гуманного кримінального правосуддя, осмислення вимог до його справедливості, обґрунтовується необхідністю побудови правової системи України на демократичних засадах. У сфері кримінального судочинства права і свободи людини набувають особливого значення, оскільки для органів публічної влади визначають зміст і спрямованість їх кримінальної процесуальної діяльності. По-новому сформульовані завдання кримінального процесу в КПК України 2012 р., якими є захист особи, суспільства і держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального судочинства, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду справ з тим, щоб кожен, хто вчинив кримінальний злочин, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинний не був звинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального судочинства була застосована належна правова процедура. Такий розвиток кримінального процесуального законодавства України свідчить про зміну підходів законодавця до визначення місця і ролі кримінального судочинства в державному механізмі щодо забезпечення захисту прав і свобод людини.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Для підготовки цієї публікації вивченні наукові праці вчених-процесуалістів В. Г. Гончаренка, Ю. М. Грошевого, В. Т. Маляренка, В. Т. Нора, М. А. Погорецького, П. П. Пилипчука, В. О. Попелюшка, В. М. Тертишника, В.П. Шибіка, О. Г. Шило, М. Е. Шумила та ін.

Мета статті полягає в дослідженні права на справедливий судовий розгляд у кримінальному процесі України, процесу його місця у системі прав і свобод людини. Визначення умов справедливості кримінального судочинства.

Виклад основного матеріалу. Реалізація загальних засад законності та верховенства права було і залишається серед ключових завдань в діяльності роботи суду, забезпечення справедливості ухвалених ним рішень. Правові основи створення і діяльності суду, як державної установи, встановлюють і вимоги щодо законності складу суду, незалежності та неупередженості суддів. Зокрема, суд може вважатися незалежним з урахуванням способу призначення суддів на посаду, строку перебування судді на посаді, дієвості гарантій недопущення зовнішнього впливу на суддів та наявність у суду зовнішніх ознак незалежності.

Справедливість судової влади оцінюється насамперед через сприйняття більшістю громади та і суспільством в цілому рішень по кримінальних справах, як справедливих. Особливо це проявляється в резонансних випадках. Лише із здобуттям незалежності, та визнанням фундаментальних для сучасного суспільства цінностей, таких як права і свободи людини, спочатку у Декларації про державний суверенітет, а в подальшому і у Конституції України, ситуація змінилась. Ми знову повертаємось до необхідності найбільш повного врахування інтересів учасників кримінального провадження, що мають та відстоюють власні інтереси у ньому.

Здавалося б на перший погляд, що такі категорії, як сумлінність, розумність, чесність, справедливість у кримінальному процесі можуть привести до безмежного суддівського розсуду і, зрештою, до свавілля у прийнятті рішень. Однак практика застосування у західних правових системах таких категорій розширює можливості суддів у найбільш повному з'ясуванні фактичних обставин справи і ухваленні справедливого судового рішення. Питання, які вирішуються у кримінального судочинства, безпосередньо стосуються інтересів кожного члена громади і суспільства в цілому. У кримінальному судочинстві громадськість має справжній інтерес у належному розгляді і справедливому вирішенні кожної справи.

Ідеї справедливості дістали суттєвий розвиток у практиці Конституційного Суду України, зокрема, у рішенні від 30 січня 2003 р. № 3-рп/2003 у справі про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора. Суд зазначив, що «правосуддя за своєю суттю

визнається таким лише за умови, що воно відповідає вимогам справедливості і забезпечує ефективне поновлення у правах». У рішенні від 2 листопада 2004 р. № 15-рп/2004 у справі про призначення судом більш м'якого покарання Конституційний Суд вказав, що справедливість є однією з основних засад права, вирішальною у визнанні її регулятором суспільних відносин, одним із загальнолюдських вимірів права. У сфері реалізації права справедливість проявляється, зокрема, у рівності всіх перед законом, відповідності злочину і покарання, цілях законодавця і засобах, що обираються для їх досягнення. Отже, правові позиції Конституційного Суду України ще раз підтверджують важливість дослідження концепції справедливості у кримінальному судочинстві.

Право – це суспільний інститут, що виражає об'єктивну волю, ступінь свободи і рівності, дозволяє реалізовуватися, виживати та відтворюватися, як окремій людині, так і суспільству в цілому. Як основний регулятор спільних дій, право вимагає від окремих людей орієнтуватися на основний критерій – справедливість, яка віддзеркалює основні цінності суспільства, що забезпечують його самовиживання [2, с. 552].

Гарантії, що забезпечують справедливий судовий розгляд, закріплені, насамперед, у ряді міжнародних документів. Право на справедливий судовий розглядається як комплексне суб'єктивне право особи, що закріплене та гарантується міжнародними і внутрішньодержавними нормами. Воно являє собою сукупність процесуальних прав, здійснення яких залежить не від волевиявлення особи, якій воно належить, а від дій публічних органів та осіб, які розглядають справу, та застосовують процедурні правила. Суд при цьому виступає стабілізуючою силою, здатною захищати права і свободи громадян і оберегати суспільство від руйнівних соціальних конфліктів.

Право на справедливий судовий розгляд закріплено у ст. 14 Міжнародного Пакту про громадянські і політичні права і в п. 1 ст. 6 Європейської Конвенції з захисту основних прав і свобод людини. Згідно тлумаченням даної статті в практиці Європейського Суду з прав людини це право включає в себе три елементи: право доступу до правосуддя, ряд вимог щодо організації та складу суду і процесуальні гарантії, що стосуються проведення судового розгляду. Право на справедливий суд передбачено ст. 8 Американської конвенції про права людини. Ст. 7 Африканської хартії про права людини та народів також передбачає елементи права на справедливий суд.

Право на справедливий суд О. Б. Прокопенко відносить до прав-гарантій реалізації та захисту конституційних прав і свобод [6, с. 15]. Право на оскарження і право на справедливий суд О. Б. Прокопенко розглядає як синонімічні [7, с. 46, 47]. По суті це суб'єктивне право особи, що служить гарантією реалізації інших прав особи у разі їх невизнання, оспорування або порушення іншими суб'єктами правовідносин або зловживань з боку посадових осіб, що представляють державу. Право на справедливий суд, як процесуальне право-гарантія, закріплене на міжнародному і національному рівні та забезпечується державою. Остання повинна, як створювати правові механізми реалізації цього права, так утримуватися від створення фактичних правових перешкод у його реалізації.

Право на справедливий судовий розгляд у суді, гарантоване п. 1 ст. 6 Конвенції, має тлумачитись у світлі Преамбули до Конвенції, яка проголошує, між іншим, верховенство права, як частину спільної спадщини Договірних сторін. Одним із основних аспектів верховенства права є засадою правової певності, який вимагає, крім іншого, щоб у випадках, коли суди винесли остаточне рішення з якогось питання, їхнє рішення не підлягало сумніву [9, с. 39].

Дослідження окремих елементів права на справедливість у кримінальному правосудді можна знайти в теорії та судовій практиці країн загального права, насамперед у рішеннях Верховного суду Сполучених Штатів Америки, у яких приділялася особлива увага поняттю «справедливого судового розгляду», що пов'язується із поняттям та суспільним значенням громадянських прав і свобод, і було сформульовано засаду належної правової процедури [3].

Не лише у кримінальному, а й у цивільному та адміністративному судових провадженнях США належна правова процедура або належний судовий процес вимагає справедливої процедури в кожному випадку, коли держава позбавляє особу «життя, свободи чи власності» [5, с. 59].

Вперше у 1856 році Верховний суд США зіткнувся з необхідністю тлумачення поняття «належний судовий процес», передбаченого V поправкою до Конституції США у справі *Murray's Lessee v. Hoboken Land and Improvement Co.*, 18 How. (59 U.S.) 272 (1856) [1, с. 205-206]. За його рішенням це означало традиційні процедури загального права. Проте в подальшому історичному розвитку такі процедури виявилися недостатніми. Щоб задовольнити вимоги до поняття «належний судовий процес» у рішеннях Верховного суду США таким вважалися процедури, що правильні в своїй основі. Так, у кримінальному судочинстві відповідач має право на сповіщення і на змогу бути вислуханим безстороннім і незалежним суддею. Судове розслідування повинне довести вину, щоб не лишалось виправданих сумнівів, і то не використовуючи недобровільних зізнань та свідчень, про які знає, що вони фальшиві. Гарантії справедливого правосуддя поширюються на усі штати. За четвертою поправкою, обвинувачений захищений від необґрунтованих обшуків та затримань. Жоден ордер не може бути виданий інакше як при наявності достатніх підстав, підтверджених присягою або урочистої заяви, при цьому ордер повинен містити детальний опис місця, де належить провести обшук, осіб або предметів, які підлягають арешту. Щоб запобігти порушенням штатами цього права забороняється використовувати в суді незаконно здобуті свідчення. За п'ятою поправкою обвинуваченого не можна ані спонукати до свідчень проти самого себе, ані притягати до суду чи карати більш ніж раз за одну й ту саму провину, ніхто не може бути позбавлений життя, свободи або власності без належної правової процедури. За шостою поправкою обвинувачений має право на скорий і публічний суд неупереджених присяжних, повідомлений про сутність обвинувачення, на очну ставку із свідками сторони обвинувачення, на примусовий виклик свідків зі свого боку, а також на правову допомогу адвоката за державний кошт, коли це необхідно. За восьмою поправкою обвинувачений не може бути підданий покаранням, які є «жорстокі і незвичайні».

За короткий (близько 10 років) період, в цілому він співпав з 60-ми роками ХХ ст. суди США здійснили те, що часто називають «революцією у кримінальному процесі». Спираючись на положення Біля про права, Верховний суд встановив ряд обмежень для кримінального переслідування в штатах і на федеральному рівні, які як здавалось надавали обвинуваченому нові суттєві права. Починаючи з 1970 року мало місце дещо подібне «контрреволюції»: більшість членів Верховного суду, іншого за своїм складом, послабили вимоги, сформульовані у незадовго перед цим проголошених доктринах, і підкреслило важливість засудження винних [8, с. 33].

Слід зауважити, що англійське «justice» має більш широке значення для кримінального процесу, ніж українське «правосуддя», яке зазвичай у кримінальному провадженні пов'язується із процесуальною діяльністю суду з розгляду кримінальних справ і суб'єктним складом суду як органу влади (законністю утворення суду, незалежністю, неупередженістю суддів, наділених владними повноваженнями). Міжнародні стандарти справедливого правосуддя не зводяться лише до певних вимог стосовно юрисдикційної діяльності судів.

І. Гриценко і М. Погорецький, виходячи з результатів аналізу норм міжнародно-правових актів, національного законодавства України, а також правозастосовної практики, виділяють структурні елементи права на справедливий судовий розгляд, ідентифікуючи його із правом на справедливий суд. Вчені називають такі елементи – засади: 1) інституційні елементи (засади, що визначають організацію судової системи в цілому і кожного судового органу зокрема, – створення суду на підставі закону, незалежність суду, безсторонність суду); 2) організаційно-функціональні елементи (засади, що поєднують критерії організації і функціонування суду, – доступ до правосуддя, рівність сторін, право на правову допомогу, публічність (гласність і відкритість) судового розгляду, обов'язковість судових рішень); 3) функціональні елементи (засади, що визначають процесуальний порядок і правила

здійснення правосуддя, – змагальність процесу, розумні строки розгляду справи); 4) спеціальні елементи (засади, що стосуються сфери кримінального процесу, – презумпція невинуватості, право на захист, право на перекладача) [4, с. 4-5].

Розкривається зміст поняття «право на справедливість у кримінальному правосудді» через «право на справедливий суд» у тлумаченні ЄСПЛ Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (1950), що має суттєвий вплив на національне законодавство та судову практику. Так «право на справедливий суд», вважає Т. І. Фулей всеохоплюючим поняттям, що включає такі поняття, як право на судовий захист (що в свою чергу стосуються: доступності суду, належного та неупередженого суду, судового розгляду впродовж «розумного строку», справедливості та публічності слухання) і засади судочинства (верховенство права; законність; рівність усіх учасників процесу перед законом і судом; змагальність та диспозитивність; гласність та відкритість судового розгляду; забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень; обов'язковість судових рішень) [9, с. 24-52].

Важливим елементом права на справедливий судовий розгляд є безперешкодний доступ до правосуддя, чітке закріплення і дотримання судової юрисдикції, а також право кожного на розгляд його справи в належному суді і тим суддею, до компетенції якого вона віднесена законом. Наступним основоположним елементом справедливості судового розгляду, визначеним Європейською Конвенцією з прав людини, є ряд вимог щодо організації і складу суду. Відповідно до вимог статті 6 суд повинен бути: а) незалежним; б) неупередженим; і в) заснований в рамках закону. Органи, які застосовують Конвенцію, витлумачили ці слова як «відповідно до національного закону».

Висновки. Отже, справедливість судового розгляду оцінюється кожного разу стосовно обставин і умов провадження по конкретній справі, чи був в даному конкретному випадку судовий розгляд справедливим. Умовами справедливості кримінального судочинства (обставинами, від яких залежить така справедливість) є: 1) справедливість закону; 2) забезпечення законності, як засади кримінального провадження; 3) рівність усіх перед законом і судом; 3) гласність кримінального провадження; 5) незалежність, неупередженість суду, утворення його відповідно до закону; 6) розгляд справи у розумний строк; 7) всебічність, повнота і об'єктивність дослідження усіх обставин справи; 8) належне виконання законного, обгрунтованого і справедливого вироку.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. The Oxford Guide to United States Supreme Court Decisions. New York: , Oxford University Press, USA. - 1999. Physical Description : xvii - 428 p. - p. 205-206.
2. Безпека людського розвитку в правовій, соціальній державі : монографія / Л.С.Шевченко, О.А.Гриценко, Т. М. Камінська та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Харків : НУ «Юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого», 2013. – 850 с.
3. Гольдман Р., Леонтовска Э., Франковски С. Верховный суд США о гражданских правах и свободах. – Польша: БЕГА, 1997. – 254 с.
4. Гриценко І. Право на справедливий суд / І. Гриценко, М. Погорецький // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2012. – Випуск 91. – С. 4-8.
5. Каррі Девід П. Конституція Сполучених Штатів Америки посібник для всіх / Д. П. Каррі ; пер. з англ. О. Мокровольський. – Київ : Веселка, 1993. – 192 с.
6. Прокопенко О. Б. Право на справедливий суд: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юриди. наук спец.: 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / О. Б. Прокопенко. – Харків, 2011. – 20 с.
7. Прокопенко О.Б. Право на справедливий суд: концептуальний аналіз і практика реалізації : монографія / О. Б. Прокопенко. – Х. : ФІНН, 2011. – 248 с.
8. Уайнреб, Ллойд Л. Отказ в правосудии [Текст] : уголовный процесс в США / Л. Л. Уайнреб. – М. : Юридическая литература, 1985. – 192 с.
9. Фулей Т. І. Застосування Європейської конвенції з прав людини при здійсненні правосуддя в Україні : навч.- метод. посіб. для суддів / [Т. І. Фулей] ; Акад. суддів України. – К. : Гештальт Консалтинг Груп : Прок-Бізнес, 2009. – 200 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Зеленський Сергій Миколайович - кандидат юридичних наук, доцент кафедри галузевого права Кіровоградської державної педагогічної університету імені Володимира Винниченка.

УДК 178.8-053.6:616-084

FORMS AND METHODS OF DRUG PREVENTION AMONG YOUTH: THE PROBLEMS OF "OLD-STYLE" WORK

ФОРМИ І МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИКИ НАРКОМАНІЇ В МОЛОДІЖНОЇ СЕРЕДОВИЩІ: ПРОБЛЕМИ РОБОТИ «ПО СТАРОМУ»

ФОРМЫ И МЕТОДЫ ПРОФИЛАКТИКИ НАРКОМАНИИ В МОЛОДЕЖНОЙ СРЕДЕ: ПРОБЛЕМЫ РАБОТЫ «ПО СТАРИНКЕ»

Sergey KOLOMOETS (Kropivnitskiy)
Aleksandr KOLOMOETS (Kropivnitskiy)

The paper is devoted to the issues of drug-prevention among youth. The author reveals new forms and methods of prevention in the given sphere, highlights new directions of its functioning considering the priorities and emphasis shifts in counteracting the spread of drug-addiction.

Keywords: prevention, warning, forms, methods, drug-use, internal affairs' organs, youth, youth and teenage organizations.

Стаття присвячена аналізу проблем здійснення профілактики наркоманії в молодіжному середовищі. Розкрито основні форми та методи профілактики у зазначеній сфері, окреслено нові напрями її здійснення з урахуванням змін акцентів та пріоритетів у протидії розповсюдженню наркоманії.

Ключові слова: профілактика, попередження, форми, методи, наркоманія, органи внутрішніх справ, молодь, молодіжно-підліткові організації.

Статья посвящена анализу проблем профилактики наркомании в молодежной среде. Раскрыты основные формы и методы профилактики в указанной сфере, обозначены новые направления ее осуществления с учетом изменений акцентов и приоритетов в противодействии распространению наркомании.

Ключевые слова: профилактика, предупреждение, формы, методы, наркомания, органы внутренних дел, молодежь, молодежно-подростковые организации.

Formulation of the problem. The problem of drug-addiction, especially by the youth, is one of the most acute in our society. In spite of the fact that much attention is given to its solution on different levels, it takes up a large scale. According to the data, the amount of drug-addicts in Ukraine equals about 110 thousands, the majority of them being under 30 years old [1]. At the same time, considering the latency of the phenomenon, the actual amount of drug-addicts and illegal drug-traffickers may reach about 1 million people. We believe this number to be much increased because nowadays young people do not even consider using so-called "soft drugs" (for example, marihuana smoking) as drug-addiction.

Analysis of recent research and publications. The problem of crime prevention highlighted in the writings of Yu.M. Antonian, O.M. Bandurko A.A. Habiani, V.O. Hlushkov, A.A. Hliiev, M.M. Holodniuk, I.M. Danshin, O.M. Dzhuzhy, N.M. Dorohykh, V.N. Zyrjanov, O.F. Zelinskyi, V.S. Zelenetskiy, O.M.Kostenko, I.V. Korzun, I.P. Lanovenko, F.A. Lopushanskyi, M.P. Melentieva, O.S. Mihlin, A.A.Muzyka, V.P. PIETkov, V.M. Trubnykov, O.Ya. Svetlov, G.S. Semakov, V.V. Skybytskyi, V.M.Smitiienko, V.A.Serebriakova, Ye.V. Sereda, S.Yu. Farenjuk, T.A. Shulezhko, O.N. Yarmysh and other scientists.

Preventing spread of drug addiction in Ukraine in general and youth in particular, studied in the works of N.Maximova, V. Orzhehovskiy, O. Yaremenko, O. Balakireva, V. Lazorenko, S. Nikitenko, A.Serdiuk, V. Shapovalov, L. Filonenko, K. Lisetskiy, L. Kolesov, M. Okarynskiy, O. Panchenko, O.Pylypenko and others.

Analyzing scientific journals, media materials, we can conclude that most of publications deal with either statement of facts and calls for struggle against this "global evil", or with the theoretical aspects of this problem's research and practical issues of combating drug-distributors (users). Statistical reports of law-enforcement organs frequently show the number of seized drugs, of blocked channels of drug-import into the territory of Ukraine, and of the apprehended (mostly sellers, many being drug-addicts as well) for illegal drug-trafficking. All given information suggests that the struggle is being held not with the problem itself, but merely with its consequences.

Statement of purpose of the article. The aim and the object of the study is to analyze the practice